

УДК 821(71)
Г29

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
Hailey A. Airport : A Novel / Arthur Hailey. — New York : Berkley Books,
2015. — 440 р.

Публікується за сприяння Doubleday,
an imprint of The Knopf Doubleday Group,
a division of Penguin Random House, LLC

Переклад з англійської *Володимира Куча*

Обережно! Ненормативна лексика!

Дизайнер обкладинки *Закентій Горобйов*

ISBN 978-617-12-5055-0
ISBN 978-0-385-04139-3 (англ.)

© Arthur Hailey, Ltd., 1968, 2000
© Hemiro Ltd, видання українською
мовою, 2018
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейно-
го Дозвілля», переклад і художнє
оформлення, 2018

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

Ох! Кинув я грубі пута землі.
І танцювало небо на сміхосрібних крилах.

з поезії «Високий політ»
Джона Гіллеспі Мегі-молодшого (1922—1941)
колишнього флайт-лейтенанта¹
Королівських військово-повітряних сил Канади

¹ Flight Lieutenant — військове звання, що до 1968 року існувало в Королівських ВПС Канади, та згодом змінилося на звання командира. (Тут і далі — примітки перекладача, якщо не вказано інше.)

ЧАСТИНА ПЕРША

18:30—20:30 [ЦЕНТРАЛЬНИЙ ЧАСОВИЙ ПОЯС]

1

О пів на сьому вечора однієї січневої п'ятниці Міжнародний аеропорт Лінкольна¹, що у штаті Іллінойс, незважаючи на труднощі, продовжував працювати.

Аеропорт трусило — як і всі штати Середнього Заходу² — від найноровистішої, найжорсткішої зимової бурі за останню півдюжину років. Вона тривала вже три дні. Тепер, наче гно-яки на побитому, ослабленому тілі, то тут, то там, постійно виникали проблемні місця.

Фургон з їжею компанії «Юнайтед Ейрлайнз»³, завантаже-ний двома сотнями комплексних обідів, загубився та, найімо-вірніше, застряг у снігу десь на території летовища. Пошуки фургона — посеред рясного снігопаду й темряви — поки що не мали успіху: ні автомобіля, ні водія знайти не вдалося.

Рейс 111 компанії «Юнайтед» — «ДіСі-8»⁴, без пересадок до Лос-Анджелеса, який втрачений фургон мусив обслужи-ти, — вже на кілька годин відставав від розкладу. Плутанина з їжею затримала б його ще на довше. Подібні затримки

¹ Прототипом аеропорту, в якому відбувається дія роману, є Міжнародний аеропорт О'Гара в місті Чикаго.

² Midwestern United States — один з чотирьох географічних регіонів Сполучених Штатів.

³ United Airlines — американська авіакомпанія (1926). Одна з найбільших у США та світі.

⁴ Douglas DC-8 — американський реактивний авіалайнер компанії McDonnell Douglas (1959).

через різні причини позначалися на діяльності як мінімум сотні рейсів двадцяти інших авіакомпаній, що використовували аеропорт Лінкольна.

На самому летовищі злітно-посадкова смуга три-нуль наразі не функціонувала, оскільки її заблокував реактивний літак — «Боїнг-707» компанії «Аеро-Мехікан», — чиї колеса глибоко загрузли в заболоченому ґрунті під снігом біля краю смуги. За дві години заповзятої роботи важкий літак не вдалося зрушити ні на дюйм. Тоді «Аеро-Мехікан», вичерпавши всі свої ресурси, звернулася по допомогу до «Транс Ворлд Ейрлайнз»¹.

Авіадиспетчерська служба, чию роботу ускладнила втрата злітно-посадкової смуги три-нуль, запровадила процедури регулювання повітряного потоку, які обмежили обсяг вхідного трафіку, з сусідніх центрів керування повітряним рухом у Міннеаполісі, Клівленді, Канзас-Сіті, Індіанаполісі та Денвері. Незважаючи на це, двадцять вхідних рейсів кружляли ешелонами над аеропортом, у деяких уже закінчувалося пальне. На землі вдвічі більша кількість очікували зльоту. Та поки число затриманих у повітрі літаків можна було знизити, авіадиспетчерська служба наказала зменшити частоту вильотів. Тим часом перон аеровокзалу, руліжні доріжки², наземні зони чекання дедалі щільніше наповнювались літаками, що очікували зльоту, деякі вже із заведеними двигунами.

Вантажні склади — всіх авіакомпаній — по самісіньку зав'язку були набиті партіями товарів, звичне швидкісне перевезення яких затримала буря. Керівники вантажних перевезень нервово спостерігали за швидкопсувними товарами — оранжерейними квітами з Вайомінгу до Нової Англії; тонною пенсильванського сиру до Анкоріджа, штат Аляска; замороженим горохом до Ісландії; живими лобстерами — для рейсу на північ, — які призначалися для Європи. Лобстери мали б опинитися в завтрашніх меню ресторанів Единбурга та Парижа, де їх розрекламували б як «свіжі місцеві море-

¹ Trans World Airlines — одна з найбільших авіакомпаній США (1925).

² Руління — рух літака по землі територією льотного поля.

продукти», а американські туристи замовляли б їх, не відаючи правди. З бурею чи без, за контрактами повітряний швидкопсувний вантаж повинен прибути до місця призначення свіжим та якнайшвидше.

Особливу тривогу в «Американ Ейрлайнз Фрахт»¹ спричиняла партія з кількох тисяч пташенят індиків, яких вивели в інкубаторі всього кілька годин тому. Точний розпорядок вилуплення-перевезення — ніби складний бойовий розклад — затвердили ще кілька тижнів тому, ще до того, як індичі яйця поклали в інкубатор. Згідно з планом, живих пташенят мусили доставити на Західне узбережжя протягом сорока восьми годин, за час, поки маленькі створіння можуть проіснувати до першого прийому їжі та води. Зазвичай такий порядок забезпечував майже стовідсоткове виживання. Важливо також зазначити — якщо пташенят погодувати під час перельоту, вони почнуть смердіти, і цей запах протримається в самому літаку ще кілька днів після рейсу. Розклад перевезення птахів уже збився на кілька годин. Та один літак перевели з пасажирського обслуговування на вантажне, тож сьогодні молоді індичата матимуть найвищий пріоритет перевезення, навіть вищий, ніж у «особливо важливих персон».

У головному пасажирському терміналі панував хаос. Зони очікування були напхот напхані тисячами пасажирів із затриманих та скасованих рейсів. Усюди громадилися купи багажу. Широкий головний зал виглядав так, наче Різдяного вечора у приміщенні «Мейсіз»² вирішили провести футбольний матч.

Високо на даху терміналу нескромний слоган «МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ ЛІНКЛЬНА — Авіаційне перехрестя світу» цілком сховався під лапатим снігом.

Дивно те, розмірковував Мел Бейкерсфелд, що взагалі ще щось і досі працює.

¹ American Airlines Freight — відділ авіакомпанії American Airlines, що займається авіаційним вантажоперевезенням.

² Macy's — одна з найбільших мереж роздрібної торгівлі в США.

Мел, генеральний директор аеропорту, — стрункий, циба-тий та сповнений дисциплінованої енергії — стояв біля Пуль-та контролю снігоборотьби (ПКС), що розміщувався у дис-петчерській вежі. Він вдивлявся у темряву. Зазвичай з цієї кімнати зі скляними стінами увесь комплекс аеропорту — злітно-посадкові смуги, руліжні доріжки, термінали, рух літа-ків під час зльоту та приземлення — виглядав наче акуратно розташовані елементи конструкції та моделі на макеті, й на-віть уночі їхні форми окреслювало світло. Було тільки одне місце, яке дарувало огляд з більшої висоти, — власне авіа-диспетчерська служба, яка займала два вищі поверхи.

Але сьогодні тільки бляклі розпливчасті обриси кількох вогнів поблизу змогли проникнути крізь майже чорну пелену бурхливого снігопаду. Мел підозрював, що цю зиму ще кіль-ка років обговорюватимуть на з'їздах метеорологів.

Теперішня буря народилася п'ять днів тому десь у горах Колорадо. При народженні то була дрібна зона низького тиску, не більша за передгірний гомстед¹, і більшість синоптиків у своїх графіках погодного руху повітря або не помітили її, або проігнорували. Ніби з відчуття образи, зона низького тиску одразу ж наповнилася повітрям, наче гігантська злаякісна пухлина, й, продовжуючи зростати, кинулася спершу на пів-денний схід, а затим на північ.

Вона перетнула Канзас та Оклагому, тоді спинилася в Аркан-засі, набираючи все більшої сили. Наступного дня, товста й монструозна, вона прогуркотіла вгору долиною річки Міссі-сіпі. Врешті над Іллінойсом буря розгорнулася та майже зовсім спаралізувала штат хуртовинами, морозними температурами та десятидюймовим² рівнем снігу протягом однієї доби.

В аеропорту десятидюймовим опадам передував тривалий, хоча й дещо м'якший, снігопад. Наразі сніг не припинявся,

¹ Homestead (історичний термін) — ділянка землі завбільшки приблизно 65 га, яку переселенцям давали під ферму на вільних землях Канади та США за Актом про гомстеди 1862 року.

² ≈ 25 см.

формуючи з допомогою вітру нові кучугури — поки снігоочисники зносили попередні. Снігоочисні бригади служби технічного обслуговування були на межі виснаження. За останні години кількох чоловіків відправили додому через перевтому, незважаючи на те що вони періодично використовували кімнати відпочинку, які аеропорт надавав спеціально для таких надзвичайних випадків.

Біля Мела за ПКС сидів Денні Ферроу — який в інші часи обіймав посаду асистента директора аеропорту, а зараз був у ролі начальника зміни — та по радіотелефону зв'язувався з Центром техобслуговування снігоборотьби¹ (ЦТС).

— Ми втрачаємо місця для паркінгу. Мені потрібні ще шість навантажувачів та бригада «банджоїстів» на І-сімдесят-чотири.

Денні сидів за пультом снігоборотьби, який був не зовсім пультом, а радше широкою панеллю з трьома секціями. Перед Денні та його двома помічниками — по одному з кожного боку — простягалася плетиво телефонів, телеавтографів² та радіоприймачів. Навколо розташувалися мапи, графіки та дошки для записів, на яких було зазначено стан і позицію кожної одиниці моторизованої снігоочисної техніки, разом з прізвищами працівників та керівників. На окремій дошці були вказані «банджоїсти» — пересувні бригади, оснащені сніговими шуфлями. Пульт снігоборотьби працював тільки в зимовий сезон. Решту року це приміщення залишалося порожнім та мовчазним.

Лиса маківка Денні рясніла крапельками поту, коли він нашкрябував примітки на широкоформатній карті аеропорту з координатною сіткою. Він повторив своє повідомлення для служби техобслуговування, надаючи йому відтінку розпачливого благання, чим воно, можливо, й було. Тут, нагорі, розміщувався командний пост прибирання снігу. Його керівник мусив бачити аеропорт загалом, обробляти різні вимоги

¹ В Україні цю функцію виконує аеродромна служба аеропорту.

² Телеавтограф — аналог сучасного факсу, що використовували для передачі рукописів, креслень тощо.

та відправляти техніку туди, де потреба здавалася найбільшою. Та проблема — і, безумовно, причина сильного потовиділення у Денні — крилася в тому, що люди внизу, які потом та кров'ю продовжували виконувати свої завдання, рідко поділяли його погляд щодо пріоритетності.

— Ага, звичайно. Ще шість навантажувачів, — протріскотів у гучномовці знервований голос із центру техобслуговування, що стояв на іншому боці аеродрому. — У Санта Клауса їх візьмемо. Він же десь тут мав би пролітати. — Пауза, тоді ще агресивніше: — Є ще якісь тупорилі ідеї?

Обмінявшись поглядом з Денні, Мел похитав головою. Він упізнав голос із гучномовця, той належав одному старшому начальникові бригади, який, мабуть, працював безперестанку, відколи ця буря почалася. Нерви напружувалися до краю в таких ситуаціях, і це зрозуміла річ. Зазвичай після важкої, сніжної зими техобслуговування та керівництво аеропорту проводили спільну чоловічу вечірку, яку вони називали «ніччю примирення». Цього року така неодмінно знадобиться.

Денні розважливо зазначив:

— Ми відправили чотири навантажувачі по фургон «Юнайтед». Вони вже мали б закінчувати.

— Можливо, мали б — якби ми знайшли той сраний фургон.

— Ви його досі не знайшли? Хлопці, ви там чим займаєтесь? П'єте і з дамами балакаєте? — Денні потягнувся та збавив гучність гучномовця, коли відгаркнула відповідь.

— Слухайте, ви там, як пташечки, сидите у своєму паршивому пентхаусі та хоч зелене поняття маєте, як нам тут, у роботі? Може, вам варто з вікон час від часу визирати. Можна опинитися сьогодні на сраному Північному полюсі та навіть не помітити особливої різниці.

— Спробуй у руки похухати, Ерні, — сказав Денні. — Тобі так і тепліше буде, і триндітимеш менше.

У голові Мел Бейкерсфелд відфільтрував більшу частину розмови, хоча усвідомлював: згадані умови поза терміналом — це чиста правда. Годину тому Мел перетинав льотне